

Pomnik Polakom ratującym Żydów

7 października 2013

Tablicę upamiętniającą Polaków ratujących swoich sąsiadów – Żydów – w latach 1939-1945 odsłonięto w Wołominie. Jest to owoc starań lokalnego środowiska patriotycznego i naukowego dla upamiętnienia tych mieszkańców powiatu wołomińskiego, którzy z narażeniem życia wywiązali się z obowiązków sąsiadów, Polaków i katolików.

Uroczystość odbyła się w piątek. Jak głosi komunikat na stronie wydarzenia „Kto ratuje jedno życie – ratuje cały świat” na jednym z portali społecznościowych:

„4 października br., rocznica deportacji ludności wołomińskiego getta do obozu w Treblince, to dzień uroczystego uczczenia pamięci mieszkańców obecnych terenów powiatu wołomińskiego, którzy ratowali swoich sąsiadów narodowości żydowskiej przed eksterminacją niemiecką w latach 1939-1945”.

Pomnik jest więc także przejawem pamięci o obywatelach polskich narodowości żydowskiej, którzy zamieszkiwali teren powiatu, lecz w wyniku niemieckiej polityki eksterminacyjnej zostali zgładzeni. O mieszkańcach tych świadczą także mogiły w pobliskich lasach i wydawane na terenie Wołomina prace popularno-naukowe oraz organizowane spotkania, wystawy czy wieczory kultury żydowskiej. Trwają także prace nad oznakowaniem innych miejsc związanych z życiem i martyrologią Żydów z tego obszaru.

Sami naziści wystawili świadectwo mieszkańcom Wołomina, jako wybitnie sabotującym ich antypolską i antyżydowską politykę nazywając to miasto „banditenstad”. Choć opisane są wypadki wymuszania okupu w zamian za niewydawanie Żydów – tzw. szmalcownictwa – z okolic Wołomina to istnieje także bardzo wiele wspomnień, mówiących o heroicznej i wieloletniej walce

całych rodzin a nawet małych zakładów pracy o ocalenie ukrywających się na terenie ich zabudowań żydowskich sąsiadów. Są też znane przypadki wspólnych rozstrzelań Polaków i Żydów przez Niemców.

Odsłonięcie pomnika poprzedziła msza św. celebrowana przez arcybiskupa Henryka Hosera. Na odsłonięciu tablicy obecni byli: Rabin Szalom Ber Stamblera, burmistrz Wołomina Ryszard Madziar, przewodniczący Rady Powiatu Paweł Solis, burmistrzowie z powiatu, mieszkańcy Wołomina. Honorowymi gośćmi był mieszkańcy powiatu wołomińskiego wyróżnieni przez Instytut Yad Vashem medalem „Sprawiedliwych wśród Narodów Świata”. Po odsłonięciu tablicy odbyła się konferencja o zaangażowaniu polskiej ludności w ratowanie ludności żydowskiej w latach II wojny światowej.

Autor: Konrad Kostrzewa

Na podstawie: Powiat Wołomiński – Ziemia Norwida i „Cudu nad Wisłą”

Źródło: [Niezależna](#)